

تأثیر شاخصه های کیفی فضاهای سنتی بر آموزش معماری پایدار (بررسی تطبیقی خانه های سنتی رسولیان و مرتاض – دانشکده هنر و معماری یزد)

نویسنده: یاسمن فتاحی ابرقوه، مدرس دانشگاه و عضو هیئت علمی

آدرس: یزد، اردکان، میدان چادرملو، دانشکده هنر و معماری موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی یزد ۰۳۵۲-۷۲۷۴۰۱۰

[Email: yas_fatahi@yahoo.com](mailto:yas_fatahi@yahoo.com)

چکیده:

شناسایی محیط و ادراک فضایی بستر ارزشها، انتظارات و وجوهات آموزش معماری است، بطوریکه تشخیص و چگونگی رسیدن به این ادراک فردی، یکی از محوری ترین شاخصه ها در تصمیم گیریهای آموزش معماری محسوب می شود و از آنجایی که محیط تأثیرگذار بر احساس و ادراک دانشجویان بوده، اهمیت نقش محیط در بحث های آموزشی مخصوصاً آموزش معماری، بیش از پیش آشکار میشود. درک محیط جز از طریق ادراک کیفیت های فضایی انجام نمی پذیرد و این کیفیتها میتوانند ادراک فضایی را تحت تأثیر قرار داده و بهبود بخشد، لذا هرچه در این محیطها از لحاظ کیفیت فضایی دارای غنای بیشتری باشند، میتوانند علاوه بر آموزش ضمنی بهتر، رابطه مناسبتری را با بهره برداران برقرار سازند.

با توجه به اینکه بناهای سنتی از کیفیت های فضایی بالا و شاخصه های معماری پایدار برخوردارند، استقرار فضاهای آموزشی در بناهای تاریخی میتواند با هدف استفاده حداکثر از این کیفیتها و آموزش بهتر صورت گیرد. اما با وجود اینکه بناهای سنتی از یک فرهنگ و ریشه مشترک شکل گرفته اند، در درون خود تفاوت هایی بایکدیگر دارند که احساس و ادراک متفاوتی را برای افراد مختلف به وجود می آورد بطوریکه این احساس و ادراک محیط بارضایتمندی بهره برداران ازضا و در نتیجه آموزش متفاوت آن همراه خواهد بود. این مقاله در راستای بررسی دقیق این تفاوتها و کشف لایه های پنهان کیفی محیطی فضاها و پاسخگویی به سؤال پژوهشی زیر انجام میگیرد:

شاخصه های کیفی فضاهای معماری که میتوانند در آموزش معماری پایدار مؤثر باشد کدام است؟

برای رسیدن به این مهم و شناسایی وجوه کیفی فضاهای سنتی تأثیرگذار بر آموزش، دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد با تجربه ای حدود ۲۲ سال حضور در بافت تاریخی شهری و بهره برداری از بناهای تاریخی متعددی از جمله خانه رسولیان و خانه مرتاض، مورد مطالعه تطبیقی قرار میگیرند.

کلید واژه ها: محیط آموزشی، شاخصه کیفی، معماری پایدار، فضاهای سنتی.